

ЕТИКА АПТЕЧНОЇ ПРАКТИКИ

Тетяна Севастьянова, к.мед.н., доцент
Софія Пенязева, здобувачка освіти
Світлана Волошина, здобувачка освіти
*Херсонський державний університет,
Херсон, Україна*

Актуальність. Етика в аптечній практиці є критично важливою складовою, оскільки фармацевти знаходяться в самому центрі системи охорони здоров'я, вони мають велику відповідальність перед пацієнтами-клієнтами. Через те, що їх дії та рішення безпосередньо впливають на здоров'я та благополуччя людей. Як наслідок, дотримання високих етичних стандартів допомагає забезпечити якість надання медичних послуг та підвищує довіру громадян до медичних фахівців[1,4]. Основними етичними принципами в аптечній практиці є: Повага до пацієнта. Фахівець повинен поважати автономію та права своїх пацієнтів. Це включає в себе забезпечення конфіденційності медичної інформації та дотримання стандартів професійної етики у всіх аспектах обслуговування[5]. Чесність та інтегритет, тобто фахівець повинен діяти з чесністю у всіх справах. Це включає в себе відсутність конфлікту інтересів, правдиве надання інформації про лікарські засоби до фармацевтичних стандартів[2,4]. Професійна компетентність. Фармацевти мають забезпечувати високий рівень професійної компетентності та продовжувати професійних розвиток, щоб надавати найкращі медичні послуги для своїх пацієнтів. Безпека та довіра. Мають дотримуватись всіх відповідних стандартів безпеки та забезпечувати безпечне використання лікарських засобів своїми клієнтами. Довіра пацієнтів є найважливішою складовою в будь-якій аптечній практиці[3]. В сучасному світі, фармацевти зіштовхуються з різноманітними викликами, які ставлять під сумнів традиційні етичні стандарти. Наприклад, розвиток інтернет-аптек та дистанційного обслуговування може порушити стандарті етичні норми, такі як особистий контакт з пацієнтом та можливість забезпечити консультацію. Також, велика кількість рекламних матеріалів, впливових сторінок у соціальних мережах змінювати сприйняття пацієнтів щодо певних лікарських засобів, порушуючи принципи об'єктивності та безпеки[4,5].

Мета роботи. Мета роботи полягає в дослідженні та аналізі етичних принципів, які визначають поведінку фармацевтів у процесі надання медичних послуг. Крім того, робота спрямована на виявлення актуальних етичних викликів, що виникають у сфері аптечної практики в сучасному світі.

Матеріали та методи. Для досягнення мети було проведено аналіз наукових статей на тему етика в аптечній практиці та дослідження законодавства ,які стосуються аптечної діяльності.

Результати дослідження. За результатом дослідження можна зробити такі ключові висновки: 1.Основні етичні принципи, які керують діями

фармацевстами, є повага до пацієнта, чесність та професійна компетентність. 2.Необхідність підкреслювати необхідність посилення професійної етичної готовності фармацевта, щоб він мав можливість ефективно вирішувати етичні дилеми та забезпечити високий рівень етичної практики. 3.Експертні співпраці та консультації з іншими медичними фахівцями являються важливими чинниками у вирішенні складних етичних питань та підтриманні високих стандартів етичної поведінки.

Загалом, результати дослідження свідчать про важливість етичних аспектів у аптечній практиці та підкреслюють необхідність постійного вдосконалення етичних стандартів для забезпечення якості медичних послуг та підтримки довіри пацієнтів.

Висновок: У висновку можна зазначити, що дослідження етики в аптечній практиці виявилось важливим та актуальним для забезпечення високих стандартів медичних послуг та підтримки довіри пацієнтів. Основні етичні принципи, такі як повага до пацієнтів, чесність, інтегритет та професійна компетентність, визначають якість та ефективність аптечної діяльності. Актуальні етичні виклики, такі як реклама лікарських засобів, конфлікт інтересів та використання новітніх технологій, вимагають уважного уваги та розв'язання з боку фармацевтів та медичних фахівців. З врахуванням результатів дослідження, важливо зосередити зусилля на підвищенні етичної готовності аптекарів, наданні їм необхідної підтримки та освіти з питань етики, а також створенні сприятливих умов для вирішення етичних дилем та підтримки професійних стандартів.

Узагальнюючи, етика в аптечній практиці виступає ключовим елементом у забезпеченні якості медичних послуг та підтримки довіри між аптекарями та пацієнтами, і вимагає постійного вдосконалення та уваги з боку всіх учасників медичного процесу.

Література:

1. Вінгфілд, Дж., і Бадкотт, Д. Pharmacy Ethics and Decision Making. Pharmaceutical Press. Аптечна етика та прийняття рішень. Pharmaceutical Press.– 2011. С.23–24.
2. Етика і деонтологія у фармації: Практикум для студентів фармацевтичних спеціальностей / Л.В. Вишнеvsька. – Херсон: Айлант. – 2020. С.152
3. Гудзенко О.П., Черних В.П., Карасик В.Г. та інш. Атичний кодекс фармацевтичних працівників. – 2010. С.3–4;
4. Належна аптечна практика: Стандарти якості аптечних послуг (Спільна настанова МФФ/ВООЗ з НАП). Розділ 5. С.10–15
5. Сметаніна К.І. Етика і деонтологія у фармації: конспект лекцій /Катерина Іванівна Сметаніна. Луцьк: – 2021. – 60 с.

